

Креативний розвиток

Креативний розвиток дошкільників

Розвиток творчої, креативної особистості дитини – одне з пріоритетних завдань дошкільного навчального закладу. Креативна, творча особистість – це індивід, який володіє високим рівнем знань, має потяг до нового, оригінального. Для такої особистості творча, креативна діяльність є життєвою потребою, її здібності пов'язані із створенням нового, оригінального продукту.

Креативній, творчо спрямованій активності дошкільника притаманні: активність у мисленні, ініціативність, наявність певних нахилів, здібностей, інтересів, творчої уяви; небайдуже ставлення до навколишньої дійсності, здатність помічати, переживати, творити нове, сумніватися й шукати шляхи рішень, отримувати задоволення від результату й самого процесу творення; достатній рівень життєвої компетентності.

Становлення творчої особистості, розвиток її креативних здібностей у дітей залежить від гармонійного поєднання природних задатків, вагомих для конкретної дитини, мотивів діяльності та сприятливого розвивального середовища. Важливим чинником успіху є також виховання морально – вольових якостей, розвиток емоційної сфери та набуття дошкільниками певних знань, умінь, навичок, які необхідні для проявлення творчого потенціалу. Саме знання, уміння та навички – основа розвитку творчої, креативної уяви, фантазії, втілення дитячої творчості.

Дитина дошкільного віку у процесі своєї діяльності активно діє і відкриває щось нове для себе, пізнає довкілля, водночас спостереження та аналіз вихователем творчих проявів дитини виявляються багатющим матеріалом для вивчення відчуття її духовного, фізичного, психічного станів та внутрішнього світу.

Пріоритетними напрямками роботи вихователя з дітьми щодо розвитку креативних, творчих здібностей дошкільника є: оновлення змісту навчально-виховного процесу, що полягає у створенні належних умов забезпечення розвивального середовища, своєчасному виявленні природних задатків, нахилів і здібностей дитини; інтеграції родинного та суспільного дошкільного виховання, на засадах національної культури та загальнолюдських цінностей; формування готовності вихователя до інноваційної діяльності; використання сучасних досягнень психологічних і педагогічних культур, надбань світового досвіду.

Гарантією активного впливу на розвиток креативних здібностей у дітей вважається побудова освітнього процесу з позиції особистісно-зорієнтованого підходу, створення умов для реалізації особистості дитини через задоволення базових потреб відповідно до соціокультурних норм, вибір змісту й освітніх технологій повинен здійснюватися з позиції урахування унікальності та індивідуальності кожної дитини. Педагог повинен сам виявляти глибоку увагу, повагу, турботу, любов до кожної дитини; бачити в ній індивідуальність; забезпечувати умови для виховання дитини як особистості.

У сучасній дошкільній освіті позитивно зарекомендували себе такі методи і прийоми роботи з дітьми: розвивальні ігри та вправи, проблемні запитання, проблемно-пошукові ситуації, експериментальні дослідження, систематичні спостереження, логічні задачі тощо.

Неординарний, творчий підхід до виявлення креативних здібностей у дітей дошкільного віку та створення відповідних умов для їх розвитку – одне з пріоритетних завдань роботи педагогічних працівників дошкільної галузі і є запорукою успіху у формуванні творчо спрямованої особистості

дошкільника, формуванні елементів самоорганізації кожної дитини та формуванні навичок інтелектуального саморозвитку дітей.

Сучасний характер навчання дітей дошкільного віку забезпечується значною мірою використанням розвивальних ігор в розумовій роботі та творчій активності. Важливим для вихователя є вміння повсякчас ставити дитину в такі умови, коли вона самостійно приймає рішення.

Гра – це найбільш доступний для дітей вид діяльності, спосіб переробки отриманих з навколишнього середовища вражень. В грі яскраво проявляються особливості мислення і уяви дитини, здатність до фантазування, також його емоційна активність, потреба в спілкуванні. Гра – соціальна практика дитини. Вона має великий вплив на розвиток різноманітних здібностей дитини в тому числі і креативних.

Дошкільний період – це етап становлення у дітей різних здібностей, засвоєння суспільного досвіду. Дитина розвивається

під впливом виховання, впливом вражень від оточуючого середовища. У неї з'являється інтерес до життя.

Гра – це своєрідний спосіб переробки отриманих вражень. Враження пробуджують у дітей різноманітні почуття, мрії, підштовхують їх до творчості, креативного мислення. Через гру можна розвивати різноманітні творчі здібності: образотворчі, мовленнєві, музичні.

У своїй роботі з дітьми з розвитку мовленнєвих творчих здібностей ми використовуємо різні види ігор: дидактичні, театралізовані, сюжетно-рольові, ігри-фантазування.

Досвід роботи з дітьми показує, що ігри-фантазування являються найбільш ефективним засобом розвитку творчості дітей, в даних іграх дошкільнята мають змогу грати зі словами, створювати незвичайні слова, загадки, віршики, розповіді. У грі-фантазуванні дитина може експериментувати. Така гра розвиває важливі характеристики творчості, креативності:

- швидкість думки
- гнучкість мислення
- оригінальність ідей
- сміливість

– допитливість.

Ігри-фантазування сприяють розвитку мовленнєвих здібностей дітей, пізнавальній активності, самостійності, творчості, комунікативності, самореалізації дітей. Такі ігри включають в себе вирішення багатьох завдань: навчальних, розвивальних, пізнавальних, інтелектуальних, моральних, комунікативних, трудових, нестандартних та творчих. Під час проведення даних ігор з дітьми ми враховуємо вікові можливості дошкільників, оскільки пропонуємо їх в притаманних для дітей дошкільного віку видах діяльності.

Гра має декілька варіантів вирішення, тому діти не переймаються думкою, правильно вони вирішили завдання чи ні, – усі варіанти вирішення будуть правильними. Головне тут те, що дитина вирішує творче завдання, мислить креативно, проявляючи при цьому всі свої здібності: оригінальність, неповторність, індивідуальність. Зміст ігор-фантазувань передбачає їх виконання на різних рівнях складності, що дає можливість диференціювати їх залежно від рівня розвитку кожної дитини, а також індивідуальних уподобань та інтересів вихованців. Такі ігри стимулюють у дітей пізнавальні інтереси, дослідницькі пізнавальні дії, самостійний варіативний пошук досягнення результату, відкриття нового. Визначаючи місце даних ігор у своїй роботі можемо сказати те, що вони є універсальним способом, – їх можна використовувати як під час індивідуальної роботи з дітьми, так і під час колективного спілкування з дітьми, у різних видах діяльності, під час прогулянок, різних видах творчості – образотворчої, музичної, мовленнєвої.

При побудові роботи з дітьми з метою креативного розвитку ми спираємося на дидактичні принципи:

- урахування вікових та індивідуальних особливостей кожної дитини;
- виховання в діяльності;
- стимулювання дитини до саморозвитку;

- природовідповідності;
- взаємозв'язок навчання та розвитку;
- співробітництво;
- індивідуальний підхід.